

PÉNZÜGYI SZERVEZETEK FELÜGYELETÉÉRT ÉS FOGYASZTÓVÉDELEMÉRT FELELŐS ALELNÖK

Iktatószám: 133152-2/2020

VEZETŐI KÖRLEVÉL
a koronavírus terjedése által okozott helyzetben elvárt kockázatmentesítő lépésekről

Tisztelt Pénztárvezető!

A koronavírus 2020. március elejére olyan mértékben terjedt el világszerte, hogy a járvány megfékezése érdekében számos országban már nagyon komoly, a mindennapi életet korlátozó intézkedéseket kellett bevezetni. Ezen intézkedések negatív gazdasági következményei pontosan még nem becsülhetők, de a vírus terjedése miatt hatásuk egyre súlyosabbnak látszik, ami jelentős kockázatot jelent az Európai Unió gazdasági és pénzügyi helyzetére.

Ebben a helyzetben a Magyar Nemzeti Bank (MNB) kiemelt feladatának tartja, hogy folyamatosan nyomon kövesse a gazdasági és pénzügyi rendszerben zajló folyamatokat, mielőbb felmérve és azonosítva a járvány terjedésének hatására megjelenő kockázatokat, emellett felhívja a felügyelete alatt álló intézmények figyelmét a jelen rendkívüli helyzetben elvárt intenzív kockázatteljáró és kockázatokat kontrolláló lépésekre.

Az elmúlt napok tőkepiaci kereskedését jellemző és a közeljövőben várhatóan fennmaradó turbulenciára és volatilitásra való tekintettel az MNB ezúton felhívja a Pénztár figyelmét, hogy tevékenysége során – az egészség megóvása érdekében tett intézkedések mellett – kiemelt figyelmet fordítson a pénztártagok vagyonának megóvására és a folyamatos üzletmenet biztosítására.

Ennek keretében az MNB elvárja a Pénztártól, hogy:

- napi szinten kísérelje figyelemmel a folyamatait, ezen belül kiemelt fókusszal legyen a fedezeti tartalék alakulására, és amennyiben bármilyen anomáliát tapasztal, arról soron kívül küldjön értesítést az MNB részére, a Pénztár felügyelőjén keresztül,
- kísérelje kiemelt figyelemmel a portfóliójában lévő olyan eszközöket, amelyek árfolyama a vírus hatására volatilisabbá vált,
- biztosítsa a napi üzletmenet folytonosságát, valamint aktualizálja az adott helyzet alapján a BCP terveit,
- folyamatosan tájékoztassa a pénztártagokat és a részére szolgáltatást nyújtó intézményeket, személyeket az üzletmenet és a kapcsolattartást érintő fontosabb változásokról,
- tegyen lépéseket, hogy a pénztári szolgáltatások és a kapcsolattartás személyes érintkezés nélkül is biztosítva legyen,
- fordítson kiemelt figyelmet a kockázatkezelési tevékenységre,
- tegyen meg minden elvárható intézkedést munkavállalói védelme érdekében.

Az MNB elvárja továbbá, hogy egyes kritikus esetekben haladéktalanul tájékoztassák az MNB-t, ha:

- valamely kihelyezett/kiszervezett tevékenységet végző partnere kritikus helyzetbe kerül,
- a folyamatos üzletmenet sérülésének kockázata fennáll,
- jelentős változás következik be a szolgáltatási igények, tagdíjnemfizetés trendjében,
- a Pénztár prudens működését veszélyeztető, vagy a pénztártagok széles körét érintő kockázat kerül azonosításra.

Kérjük a Pénztárat, hogy a mindennemű ügyfélkiszolgálási tevékenység (ügyfélszolgálat, tagszervezés, panaszkezelés, szolgáltatási igénybejelentés) folytonos működtetése érdekében tereljék az ügyfeleket a távkapcsolatok (a telefonos és az elektronikus ügyintézés) irányába, biztosítsák e csatornákon a megfelelő kapacitást, ezzel is csökkentve a személyes ügyfélszolgálat pénztártagok által történő igénybevételét. Azokban a helyiségekben, ahol mégis elkerülhetetlen a személyes kontaktus, szíveskedjenek a lehető legnagyobb mértékben biztosítani mind az ügyfél, mind pedig az ügyintéző részére a megfelelő szintű védelmet a kockázatsökkentő alapfeltételek megteremtésével (pl. folyamatos takarítás, fertőtlenítés, 2 méteres távolság betartása, kézfogás kerülése). Kérjük ezen intézkedéseket együttműködő partnereikre is terjesszék ki.

A Pénztár portfóliójában lévő eszközök között található hitel (kötvény) és részvényjellegű kitétségekkel kapcsolatosan az MNB elvárása, hogy a Pénztár azonosítsa azon eszközöket – akár az iparági érintettség, akár a gazdasági függőség, akár a földrajzi lokáció, akár a tulajdonosi kör vagy más ismérvek alapján – amelyeket a koronavírus terjedése által okozott negatív következmények fokozottan érintenek.

Ezek lehetnek a teljesség igénye nélkül:

- a koronavírus által erősen fertőzött (*például Kína, Dél-Korea, Irán, Olaszország*), illetve a fertőzés terjedését megelőző szankciókkal erősen érintett területeken működő vállalatok, illetve ezek leányvállalatai;
- olyan, nemzetközi beszállítói/termelési/ellátási láncolatban érintett vállalatok, melyek fontos beszállítói/vevői kapcsolatban állnak a koronavírus által erősen fertőzött, illetve a fertőzés terjedését megelőző szankciókkal erősen érintett területeken működő vállalatokkal;
- az idegenforgalmi, vendéglátási, szállítmányozási, logisztikai ágazatban tevékenykedő vállalatok;
- olyan vállalatok, melyek menedzsmentje, vagy valamely más kulcsterülete a koronavírus által okozott hatások (*karantén, utazási tilalom, fertőzés stb.*) miatt korlátozottan vagy egyáltalán nem tud működni, gazdasági nehézségeket okozva.

A fent említett, a koronavírus terjedése által okozott gazdasági kockázatoknak elsődlegesen kitétt eszközök tekintetében az MNB az általánosnál szorosabb és intenzívebb monitoring tevékenységet vár el.

A beérkező papír alapú dokumentumoknak – mint lehetséges vírushordozóknak – a feldolgozása előtt javasolt azok pár napos „karanténba helyezése”, ugyanakkor felhívjuk a Pénztár figyelmét az alapszabályban és a szolgáltatási szabályzatban meghatározott határidők betartására. Ezen határidők betartását még a papír alapú dokumentumok „karanténba helyezése” esetén is be kell tartani. Amennyiben a papír alapú dokumentumok „karanténba helyezése” – jogszabályi (szabályzati) határidőn belül pusztán a Pénztártól szokásos – teljesítési határidőktől történő eltérést eredményez, a tagokat indokolt tájékoztatni a várható késedelemről.

Amint arról már bizonyára értesültek, az élet- és vagyonbiztonságot veszélyeztető tömeges megbetegedést okozó humánjárvány megelőzése, illetve következményeinek elhárítása, a magyar állampolgárok egészségének és életének megóvása érdekében elrendelt veszélyhelyzet során teendő intézkedésekről szóló 41/2020. (III. 11.) Korm. rendelet (41/2020. Korm.rendelet) 4. § a) pontja alapján e rendelet hatálybalépésétől (2020. március 12.) a magyar állampolgárok Magyarország területén hatályos, lejárt hivatalos okmányai a veszélyhelyzet megszűnését követő 15 napig érvényesek. E rendelkezés alapján a pénztárak a veszélyhelyzet ideje alatt és a veszélyhelyzet megszűnését követő 15 napig elfogadhatják a lejárt érvényességű hivatalos okmányokat.

Felhívjuk a Pénztár figyelmét, hogy amennyiben a Pénztár távoli munkavégzés lehetőségével élve szervezi meg a működését, az MNB informatikai ajánlásaiban¹ megfogalmazottak betartásáról továbbra is gondoskodni szükséges.

¹ A Magyar Nemzeti Bank [7/2017. \(VII.5.\) számú ajánlása](#) az informatikai rendszer védelméről
A Magyar Nemzeti Bank [4/2019. \(IV.1.\) számú ajánlása](#) a közösségi és publikus felhőszolgáltatások igénybevételéről

Az MNB felhívja a figyelmet a pénzmosás és a terrorizmus finanszírozása megelőzéséről és megakadályozásáról szóló 2017. évi LIII. törvény (Pmt.) 15. §-ban szabályozott egyszerűsített ügyfélátvilágítással kapcsolatos rendelkezésre, melynek (3) bekezdése szerint a szolgáltató az (1) bekezdésben meghatározott intézkedéseket

- a) a szolgáltató által üzemeltetett, biztonságos, védett, az 5. §-ban meghatározott felügyeletet ellátó szerv által meghatározott módon, előzetesen auditált elektronikus hírközlő eszköz útján, vagy
- b) az ügyfél személyes megjelenése hiányában az ügyfél által postai úton küldött okiratmásolatok és nyilatkozatok alapján is elvégezheti.

Az ügyfélátvilágítások rendje a koronavírusra tekintettel elrendelt veszélyhelyzet miatt nem változott, azonban a felügyelt intézmények a szövetségeken keresztül jelezhetik a jogalkotó és az MNB, mint jogalkalmazó irányába azokat a változtatási igényeiket, amelyeket rendkívüli helyzet miatt javasolnak, gyakorlati tapasztalataik alapján.

Az MNB jelen helyzetben felhívja a Pénztár figyelmét a kommunikáció kiemelt fontosságára. Javasoljuk a pénztáraknak, hogy mind honlapjaikon, mind elektronikus levél formájában hívják fel a pénztártagok figyelmét a koronavírus járvány hatására tett pénztári intézkedésekre, különös tekintettel a szokásos ügymenettől eltérő változtatásokra.

Javasoljuk továbbá felhívni a pénztártagok figyelmét arra is, hogy a pénztári szektor több évtizedre visszamenő tapasztalata alapján az alacsony hozamok, illetve befektetési veszteségek esetén nem feltétlenül az a legjobb megoldás, ha a pénztártagok nyugdíjpénztári megtakarításaikat a pénztárból kivesszik, mert azzal realizálják a veszteséget. A nyugdíjpénztári megtakarítás egy hosszú távú termék, hosszú távú befektetés, amelyet még negatív hozamkörnyezet esetében is érdemes a pénztárban tartani, mert a rosszabb periódus után várható pozitívabb eredmények ellensúlyozzák az elszennvedett veszteségeket.

Az MNB az előzőekben részletezett területeken túlmenően a Pénztár teljes működése és kockázatai tekintetében javasolja alkalmazni a kiterjesztett fókuszú monitoring tevékenységet.

Végül felhívjuk szíves figyelmüket arra, hogy az MNB a nem-helyszíni felügyelés keretében az eddigi gyakorlathoz képest intenzívebb kommunikációt folytat majd az intézményekkel. Ez azt szolgálja, hogy az MNB a szektor teljesítményéről, a kockázatok alakulásáról naprakész információkkal rendelkezzen.

Együttműködésüket köszönöm!

Budapest, 2020. március 25.

Tisztelettel:

Dr. Kandrács Csaba
a Magyar Nemzeti Bank alelnöke
ELEKTRONIKUSAN ALÁÍRT IRAT